

LBRIS

We know
books

Ștefan J. Fay

**MONSENIORUL
VLADIMIR GHIKA**

Schiță de portret european

Ediție dedicată
așezării moaștelor sale în altarul
Catedralei Notre-Dame din Paris



**EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2025**

Cuprins

Împlinire creștină	7
Monseniorul Vladimir Ghika	17
Cine a fost Ștefan J. Fay?	69
Principalele cărți scrise de Ștefan J. Fay	73
Arbore genealogic	75

Monseniorul Vladimir Ghika

Pământul României a dat, de-a lungul timpului, mari figuri europene. Și este firesc să fie așa, pe de o parte datorită geniului românesc, pe de alta fiindcă țara face parte din istoria și cultura continentului, din gândirea filozofiei Greciei antice, din logica latină și umanismul creștin european – la care „venim cu partea noastră de cer” – cum spune filozoful Constantin Noica.

Să ne amintim câteva din darurile noastre. Ștefan cel Mare și Sfânt, „Atletul lui Hristos” – cum fusese numit de către Papa Sixt IV; Iancu de Hunedoara care, prin vitejia oștilor sale, a stăvilit pentru 80 de ani transformarea Ungariei vecine în pașalâc turcesc și cu aproape 200 de ani asediul Vienei; să ne amintim de Nicolaus Olahus, secretar al regelui Ludovic II și al reginei Maria de Habsburg, episcop al Strigoniului și Primat al Ungariei; de Dimitrie Cantemir, membru al Academiei din Berlin, de două ori Domn al Moldovei, consilier al lui Petru cel Mare, țarul și Împăratul Rusiei; de Bogdan Petriceicu Hașdeu, spirit universal, creatorul – printre alte nenumărate teorii lingvistice – a circulației cuvintelor; de Nicolae Iorga, membru al mai tuturor Academiiilor europene (peste 16.000

de titluri publicate¹⁾), de Mircea Eliade, indiano-
nist de renume mondială, istoric al miturilor și
religiilor lumii, sau de celebre femei de cultură
universală precum Dara d'Istria (la 16 ani tra-
duce ILIADA în limba germană!), Iulia Hașdeu,
Anna de Noailles, Elena Văcărescu...

Lista personalităților noastre este lungă și
adeseori destinul acestora plin de chinuri pre-
cum însăși istoria noastră și a continentului nos-
tru, unde numele lor stă scris cu litere de aur.

*

Azi mă opresc la fascinanta figură a
Prințului-Prelat, Monseniorul Vladimir Ghika,
intrat în legendă nu fiindcă am fi înclinați către
misticism, ci fiindcă timpul său s-a împlinit și
pentru noi odată cu mileniul, îngăduindu-ne
să-l privim fără exaltare, în oglinda propriei lui
realități.

Am avut norocul să-l cunosc prin familie și
în familia sa. Dar nu de amintirile mele scriu
azi, ci încerc să-i creionez chipul după mărtu-
riile celor care au trăit în preajma lui, care au
lucrat cu dânsul, luându-mă după biografiile
ce i-au fost închinare. În Franța de R.P. Pierre
Gherman, Yvonne Estienne cu bogata ei carte
Une flamme dans le vitrail, Susanne Durand, Jean
Daujet, prietenul său de multe sfaturi, Michel
Talzain, Elisabeth de Miribel - Doamnă care,
alăturându-se la Londra, în 1940, generalu-
lui de Gaulle, îi va dactilografia celebrul *Apel*
din 18 Iunie către Franța, o admirabilă bio-
grafă a Monseniorului, cu o carte tradusă și în

¹ Volume, articole, recenzii.

țara noastră sub titlul *Memoria tăcerii*. Voi con-
sulta, pe cât cu putință, studii și articole apă-
rute în România, precum cele semnate de Ștefan
Nicolae și Ion Papuc, Cezar Vasiliu, Radu A.
Duduica, Florea Costachi, Ion Rogojanu, gene-
alogistul Mihai Sorin Rădulescu, mărturia din
închisoare a Msg. Heronymus Menges, precum
și volumul *Monseniorul* întocmit de Părintele
Horia Cosmovici - desigur discipolul cel mai
apropiat de dânsul în țara noastră. Urmărind,
de asemenea, câteva din propriile conferințe și
scrieri ale Monseniorului: *La visite des pauvres*,
La présence de Dieu, *La souffrance*, *La liturgie du*
Prochain, sau cele 850 de „Pensées pour la suite
des jours” - „Gânduri pentru șirul zilelor” -
adunate în *Appels de Dieu* de către Părintele
Horia Cosmovici - volum despre care Părintele
Pierre Albert va spune: „Oglindă pură în care
se răsfrânge sufletul unei națiuni”, iar Tudor
Vianu: „Una din cărțile mari ale secolului”.

După cum se vede - merg pe drum bătut. Cu
sprijinul acestor mărturii, putem avea în fața
ochilor o schiță - dar cât de sumară, totuși! - a
personalității acestui om al secolului, martir al
poporului nostru și al creștinătății europene, cum
spune românul, pentru a-l „ridica la icoană”

*

Vladimir Ghika s-a născut la 25 Decembrie, în
ziua de Crăciun a anului 1873, la Constantinopol,
unde tatăl său, Ioan Ghika, general de divizie,
apoi ministru de Război și al Afacerilor stră-
ine la București, se afla trimis plenipotențiar al
României pe lângă Poarta Otomană.

După tată, Vladimir era nepot al ultimului principe al Moldovei - Grigore Ghika, abdicat spre a deschide calea, prin alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, Unirii Principatelor Române. După abdicare, Grigore Ghika s-a retras în Franța și avea să moară în castelul de la Mée, unde se află înmormântat, după o tragedie despre care se vorbește prea puțin.

Să mai spunem că, începând din 1657, zece dintre strămoșii lui Vladimir au domnit în Principatele Române, fie în Muntenia, fie în Moldova - printre ei aflându-se și acel Ghika decapitat de turci pentru că se opusese cedării Bucovinei.

Mama sa, principesa Alexandrina Ghika, născută Moret-Blaremburg, descindea din Henric IV, rege al Franței, iar Vladimir, prin diferite înrudiri - de care ne amintește cu competență genealogistul Mihai Sorin Rădulescu - se înrudea cu nenumărate mari familii franceze și românești.

Vladimir a fost botezat și miruit în Biserica Ortodoxă - de care țineau amândoi părinții lui, chiar dacă mama avea o foarte bună cultură catolică.

În 1879, la vârsta de 6 ani, este trimis, împreună cu fratele său, Dimitrie, să urmeze școala în Franța, la Toulouse, iar după terminarea școlii primare și a liceului se mută la Paris, unde frații au urmat dreptul și științele politice, Vladimir înscriindu-se și la cursurile de medicină - pentru care avea mare aplecare -, botanică, istorie, filozofie și arte. Vladimir avea o poftă și o capacitate de învățatură ieșite din comun, o asimilare



Micul Vladimir
împreună cu
mama lui,
Alexandra Ghika



Din copilăria lui
Vladimir Ghika



Cei doi frați Ghika,
Vladimir și Dimitrie